

ZÁPISNICA

z jedenásteho zasadnutia Výboru pre práva lesbičiek, gejev, bisexuálnych, transrodových
a intersexuálnych osôb (ďalej len „výbor“)

27.09.2017 o 15:00 hod., Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky

Prítomní členovia a členky výboru: viď podľa priloženej prezenčnej listiny

Program zasadnutia:

1. Pokračovanie diskusie k možnostiam riešenia životných situácií kohabitujúcich párov
2. Rôzne

Rokovania v rámci jednotlivých bodov programu:

Otvorenie zasadnutia

Lucia Žitňanská, predsedníčka výboru, podpredsedníčka vlády a ministerka spravodlivosti

Ministerka spravodlivosti a predsedníčka výboru otvorila 11. zasadnutie výboru. Navrhla tiež priebeh zasadnutia podľa programu. Výbor odsúhlasil navrhovaný program zasadnutia. Predsedníčka výboru požiadala Mariána Filčíka, tajomníka rady vlády Slovenskej republiky pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť (ďalej len „tajomník rady“) o informáciu o aktivitách ministerstva spravodlivosti od ostatného zasadnutia výboru.

BOD 1

Marián Filčík, tajomník Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť

Tajomník rady v krátkosti uviedol materiály, ktoré boli všetkým členom a členkám výboru elektronicky zaslané pred zasadnutím výboru. Upozornil na zmenu termínu pôvodne používaného v materiáli „Analýza právneho postavenia nezosobášených párov“ (ďalej len „analýza“) z pojmu „kohabitácia“ na pojem „partnerské spolužitie“. Informoval výbor, že dňa 10. mája 2017 sa uskutočnilo na pôde Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „MS SR“) stretnutie s podpredsedom výboru p. Mackom a p. Kurucom k úprave pojmu „partnerské spolužitie“, ktorého znenie bolo členom a členkám výboru na zasadnutí predložené. Podotkol, že pri tvorbe definície bola inšpiráciou relatívne nedávno prijatá právna úprava na Malte, kde existuje tzv. *de facto* spolužitie (podľa maltskej úpravy osobám v tomto spoložití vzniká spoločný nájom, sú navzájom považované za blízke osoby a majú navzájom prístup ku zdravotnej dokumentácii). Druhý materiál, ktorý bol členom a členkám výboru vopred elektronicky zaslaný, predstavuje katalóg práv, povinností a limitov, ktoré vyplývajú pre blízke osoby podľa slovenského právneho poriadku; materiál taktiež uvádza definície pojmu blízkej osoby v slovenskom právnom poriadku v rôznych právnych predpisoch.

Lucia Žitňanská, predsedníčka výboru, podpredsedníčka vlády a ministerka spravodlivosti

Predsedníčka výboru otvorila diskusiu ku všetkým predloženým materiálom.

Olga Pietruchová, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

Členka výboru sa vyjadrila, že požiadavka spolužitia partnerov po dobu 3 rokov, ako je uvedená v definícii partnerského spolužitia sa jej zdá byť dlhá v porovnaní s tým, ako jednoducho je podľa aktuálnej právnej úpravy možné uzavrieť manželstvo.

Marián Filčík, tajomník Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť

Tajomník rady uviedol, že pri tzv. *de facto* spolužití ide o následky, ktoré by vznikali priamo zo zákona, preto je potrebné stanoviť rozumnú dĺžku vzájomného spolužitia, kedy sa už dá predpokladať, že partneri chcú takéto následky vyvolať. Z tohto dôvodu bola doba stanovená na 3 roky (hoci na Malte sú podmienkou len 2 roky spolužitia). Uviedol však, že o dĺžke spolužitia partnerov je ešte možné diskutovať.

Lucia Žitňanská, predsedníčka výboru, podpredsedníčka vlády a ministerka spravodlivosti

Predsedníčka výboru poukázala na to, že pokiaľ ide o právnu úpravu blízkych osôb, tak ako je teraz nastavená, existuje tu priestor na to, aby partneri boli považovaní za blízke osoby (za podmienky „*ak by ujmu, ktorú utrpel jeden z partnerov, druhý dôvodne pociťoval ako vlastnú ujmu*“). Zároveň však podotkla, že v tomto prípade nejde o ľahko preukázateľný vzťah. Preto navrhla, že v prvom kroku je dôležité nastavenie určitej definície partnerského spolužitia a v druhom kroku je dôležité vyriešiť otázku, ako by sa spolužitie v konkrétnom prípade preukazovalo. Podľa názoru predsedníčky výboru musia byť riešenia tejto otázky pripravené a upravené variantne. Na základe nich sa výbor bude môcť dohodnúť, ako bude ďalej v tejto otázke pokračovať.

Martin Macko, podpredseda výboru, Iniciatíva Inakosť

Podpredseda výboru vyjadril názor, že najkľúčovejším je spôsob, akým sa takéto spolužitie v reálnom živote bude preukazovať (napr. v nemocnici), či do preukazovania bude vstupovať súd, alebo kto bude môcť takéto spolužitie spochybníť. Upozornil na to, že v niektorých životných situáciách sú blízke osoby pod štandardom, ktorý by bol želateľný pre kohabitujúcich partnerov (napr. dedenie, zdravotná dokumentácia), preto sa ohľadom riešenia tejto otázky prikláňa k vytvoreniu nového inštitútu namiesto včlenenia spolužitia pod pojem blízkych osôb.

Lucia Žitňanská, predsedníčka výboru, podpredsedníčka vlády a ministerka spravodlivosti

Predsedníčka výboru uviedla, že je potrebné prepojiť materiály, ktoré boli vypracované, t.j. analýza a tabuľka vzťahujúca sa k blízkym osobám, s cieľom, aby bolo jednoznačné, pre ktoré životné situácie je inštitút blízkych osôb riešením, a pre ktoré ním nie je.

Jana Kviečinská, Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky

Členka výboru uviedla, že úprava tejto otázky je dôležitá aj vo vzťahu k párom, ktoré nie sú zosobášené, keďže takéto spolužitie predstavuje problém aj pre nich.

Martin Macko, podpredseda výboru, Iniciatíva Inakosť

Podpredseda výboru vyjadril názor, že výbor by sa vo vzťahu k tejto otázke už nemal zaoberať konceptom blízkych osôb, ale riešiť možnosti a spôsob úpravy tzv. partnerského spolužitia.

Lucia Žitňanská, predsedníčka výboru, podpredsedníčka vlády a ministerka spravodlivosti

Predsedníčka výboru uviedla, že z jej pohľadu sa javí byť zaujímavejšia rovina tzv. *de facto* spolužitia. Podľa vypracovaných a predložených materiálov by pod tento pojem bola zahrnutá v prvom rade možnosť vystupovať ako blízka osoba podľa § 116 Občianskeho zákonníka, podľa Trestného zákona a zákona o priestupkoch, ďalej možnosť mať prístup k informáciám o zdravotnom stave partnera, poskytnutie voľna zamestnávateľom v situáciách uvedených v analýze, ochrana osobnosti po smrti, dedenie zo zákona, poskytnutie daňového bonusu, atď. Išlo by o tzv. neregistrovanú kohabitáciu.

Marián Filčík, tajomník Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť

Tajomník rady pripomenul, že k potrebe právnej úpravy určitého minimálneho štandardu pre nezosobášené páry viedla požiadavka zakotviť určitý stupeň ochrany pre páry rôzneho pohlavia, aj rovnakého pohlavia, ktorý by im mal štát garantovať v situáciách, kde sa na to nepripravili, a to bez potreby vyhotovovať osobitné zápisnice, závety a splnomocnenia.

Martin Macko, podpredseda výboru, Iniciatíva Inakosť

Podpredseda výboru uviedol, že z jeho pohľadu by bolo vhodné mať zakotvenú formu neregistrovanej kohabitácie na úrovni *de facto* spolužitia, t.j. definícia uvedená v predložennom materiáli s dĺžkou spolužitia 2 alebo 3 roky, a zahŕňala by okruh práv na úrovni blízkych osôb a všetkých tých, ktoré sú uvedené v analýze.

Barbora Burajová, Koordinačno – metodické centrum pre rodovo podmienené a domáce násilie

Členka výboru k definícii partnerského spolužitia uviedla, že by bolo dobré upraviť možnosť vzniku takéhoto partnerského spolužitia, aj priamo zo zákona, kedy by zostala zachovaná podmienka splnenia spolužitia po zákonom stanovenú dobu, ako aj možnosť vzniku spolužitia na základe vyhlásenia partnerov, kedy by sa podmienka spolužitia partnerov po dobu určitého počtu rokov vypustila.

Oľga Pietruchová, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

Členka výboru navyše poukázala na to, že jedným z pozitívnych následkov úpravy postavenia nezosobášených partnerov by bola aj možnosť jasného preukázania konfliktu záujmov medzi týmito osobami podľa relevantných právnych predpisov.

Oľga Pietruchová, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

Členka výboru položila predsedníčke výboru otázku ohľadom vyjadrení, ktoré boli prezentované v médiách vzťahujúcich sa k uznávaniu práv LGBTI párov, ktoré im patria v Británii na území Slovenskej republiky, v prípade, ak by došlo k presunu Európskej agentúry pre lieky na Slovensko.

Lucia Žitňanská, predsedníčka výboru, podpredsedníčka vlády a ministerka spravodlivosti

Predsedníčka výboru informovala členov a členky výboru, že MS SR nedalo podklad na vyjadrenie pre Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR (ďalej len „MZVaEZ SR“). Preto je potrebné smerovať túto otázku na MZVaEZ SR.

Barbara Illková, Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky

Členka výboru uviedla, že na MZVaEZ SR sa k tejto otázke vyjadroval hovorca MZVaEZ SR, p. Susko. Uviedla, že vyjadrenie p. Suska, tak ako bolo prezentované v médiách, bolo značne vytrhnuté z kontextu. Otázka, na ktorú p. Susko odpovedal bola o tom, aké bude postavenie zamestnanca, ktorý je pracovníkom európskej inštitúcie na Slovensku. Pán Susko nedorozumenie následne vysvetlil v reakcii na p. Macka. Zároveň výbor informovala, že dňa 12.9.2017 bola urobená korekcia vyjadrenia (p. Susko komunikoval priamo s televíziou JOJ) s tým, že môže výboru poskytnúť celú komunikáciu p. Suska s médiami ako dôkaz vzniknutého nedorozumenia.

Andrej Kuruc, Iniciatíva Inakosť

Člen výboru uviedol, že pre zástupcov LGBTI komunity je vzniknutá situácia veľmi neprijemná. Podľa názoru člena výboru by sa mal p. Susko celej LGBTI komunite ospravedlniť, keďže má za to, že nie je namieste argumentovať tým, že máme na Slovensku výbor pre práva LGBTI osôb a prijatú koncepciu, ktorá sa neplní, ako dôkaz toho, že Slovenská republika rešpektuje, dodržiava a uznáva práva LGBTI osôb.

Barbara Illková, Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky

Členka výboru sa v mene p. Suska ospravedlnila za vzniknuté nedorozumenie. Uviedla, že ju to veľmi mrzí a požiadala o prijatie jej ospravedlnenia. Doplnila, že sa s p. Suskom dohodli, že čokoľvek, čo sa bude týkať oblasti ľudských práv bude odteraz komunikované priamo s odborom ľudských práv na MZVaEZ SR.

Lucia Žitňanská, predsedníčka výboru, podpredsedníčka vlády a ministerka spravodlivosti

Predsedníčka výboru k otázke dodržiavania práv LGBTI párov na Slovensku doplnila, že podľa nariadení EÚ sa uznávajú niektoré ich majetkové práva, avšak nie ich zväzok ako taký.

Martin Macko, podpredseda výboru, Iniciatíva Inakosť

Podpredseda výboru uviedol, že uznávanie rodinného stavu zo zahraničia, vrátane rodných listov detí, sa na Slovensku začína ukazovať ako reálny problém.

Lucia Žitňanská, predsedníčka výboru, podpredsedníčka vlády a ministerka spravodlivosti

Predsedníčka výboru, s cieľom uzavretia bodu programu stanovila úlohu pre odbor ľudských práv pôsobiaci na MS SR, v spolupráci s podpredsedom výboru Martinom Mackom vypracovať komplexný návrh týkajúci sa partnerského spoluzitia, vrátane možnosti *de facto* partnerského spoluzitia; a spracovať súhrn životných situácií, ktoré by na takúto úpravu boli naviazané. Uviedla, že až s týmto dokumentom bude môcť ďalej pracovať a podniknúť ďalšie kroky.

Predsedníčka výboru uzavrela diskusiu k bodu 1 programu.

BOD 2

Daniela Kuhnová, Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky

Členka výboru v bode Rôzne oboznámila členov a členky výboru, že na Ministerstve kultúry Slovenskej republiky došlo k navýšeniu finančných prostriedkov poskytovaných v rámci dotačnej schémy „Kultúra znevýhodnených skupín“ zo sumy 365 tisíc EUR na sumu 980 tisíc EUR. Informovala, že uzávierka termínu na podanie žiadosti o poskytnutie dotácie na rok 2018 je stanovená na 9.11.2017 (vrátane).

Martin Macko, podpredseda výboru, Iniciatíva Inakosť

Podpredseda výboru otvoril diskusiu k otázke ďalšieho pôsobenia výboru. Uviedol, že výbor má len postavenie poradného orgánu vlády, nemá veľký vplyv na rozhodnutia vlády.

Barbara Illková, Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky

Podľa názoru členky výboru uviedla, že už samotná existencia výboru je nástrojom ďalšej diskusie, a to aj v prípade keď budeme v tejto otázke napredovať len postupnými krokmi; je preto potrebné podporovať tento výbor a jeho prácu.

Martin Macko, podpredseda výboru, Iniciatíva Inakosť

Podpredseda výboru navrhol, aby sa výbor sústredil aj na iné témy, ktoré možno robiť aj vo vzťahu k verejnosti, ako napríklad na prácu s komunitou, verejnou mienkou, súdne spory, predkladanie alternatívnych správ, s tým, že možno budú úspešnejšie ako kroky, ktoré sa výbor snaží podnikáť v legislatívnej oblasti. Vo výbore sú zastúpení odborníci v tejto oblasti, ktorí majú rôzne výsledky svojej činnosti, ktoré sa však navonok dostatočne neprezentujú.

Lucia Žitňanská, predsedníčka výboru, podpredsedníčka vlády a ministerka spravodlivosti

Predsedníčka výboru stanovila, že sa k otázke činnosti výboru, mimo legislatívnej oblasti, urobí stretnutie za účelom určenia úloh, ktoré môže výbor realizovať v rámci svojho štatútu.

Lucia Žitňanská, predsedníčka výboru, pre pracovné povinnosti opustila zasadnutie, riadením zasadnutia poverila zástupkyňu Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, Janu Kviečinskú.

Marián Filčík, tajomník Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť

Tajomník rady požiadal zástupkyňu Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo školstva“) o informáciu v procese prijímania novely k zákonu

o vysokých školách v otázke týkajúcej sa ustanovenia o vydávaní osvedčení o vzdelaní transrodovým osobám.

Miroslava Klemková, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky

Poverená členka výboru uviedla, že návrh zákona zostal zatiaľ na Legislatívnej rade vlády Slovenskej republiky, kam bol znovu predkladaný 2. júla 2017. Nová ministerka školstva už rokovala o tomto zákone so sekciou vysokých škôl. Poverená členka výboru uviedla, že ministerstvo školstva predpokladá, že ďalšie kroky týkajúce sa tohto zákona budú známe v priebehu prvej polovice októbra. Uviedla, že klauzula o zmene mena a priezviska z dôvodu zmeny pohlavia v návrhu zostáva zachovaná.

Marián Filčík, tajomník Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť

Tajomník rady požiadal zástupkyňu Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky o podanie informácie k úpravám týkajúcich sa zdravotnej dokumentácie a novej vyhlášky týkajúcej sa poskytovania zdravotnej starostlivosti transrodovým osobám, ohľadne ktorých výbor na poslednom zasadnutí diskutoval.

Martina Matejková, Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky

Členka výboru uviedla, že žiadne z avizovaných zmien sa na Ministerstve zdravotníctva Slovenskej republiky, žiaľ, nebudú realizovať.

Zároveň oznámila svoj odchod z Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky k 1.12.2017.

Jana Kviečinská, Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky

Členka výboru k tomuto bodu zasadnutia zhrnula, že zástupcovia výboru sa k otázke ďalších aktivít, ktoré by výbor vo svojej činnosti mohol robiť stretnú na brainstormingu ešte pred ďalším zasadnutím.

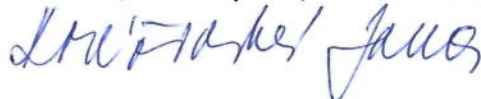
Členka výboru na záver zasadnutia poďakovala v mene predsedníčky výboru prítomným za aktívnu účasť a ukončila zasadnutie výboru.

Zapísala: Jana Urbanová, tajomníčka výboru

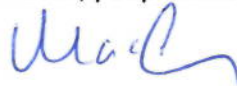
Schválila: Lucia Žitňanská, podpredsedníčka vlády a ministerka spravodlivosti SR a predsedníčka výboru

Jana Kviečinská, členka výboru, Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky

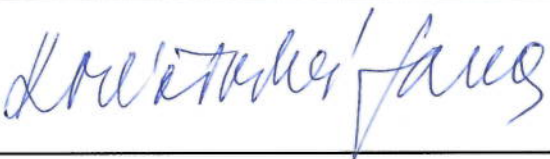

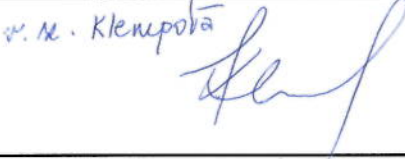

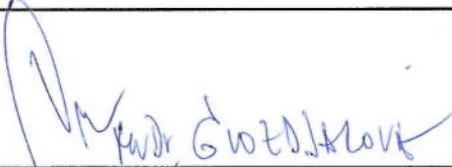

Martin Macko, podpredseda výboru, Iniciatíva Inakosť

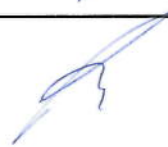
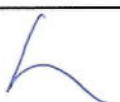

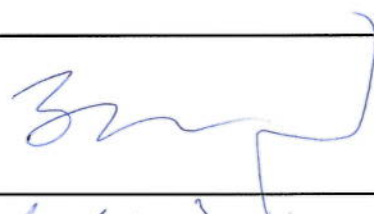

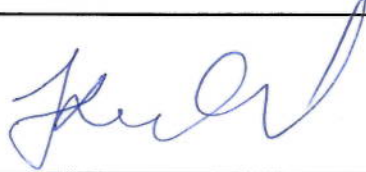
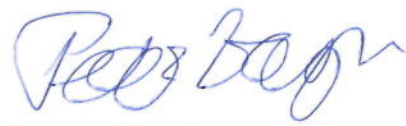

PREZENČNÁ LISTINA

z 11. zasadnutia

**Výboru pre práva lesbiab, gejoj, bisexuálnych, transrodových a intersexuálnych osôb
27.09.2017, 15.00 hod., MS SR**

Č.	Meno, priezvisko zastupujúca organizácia, príp. funkcia	Podpis
1.	Lucia Žitňanská Podpredsedníčka vlády a ministerka spravodlivosti SR predsedníčka	
2.	Martin Macko Iniciatíva Inakosť podpredseda	
3.	Jana Urbanová Ministerstvo spravodlivosti SR tajomníčka	
členovia a členky Výboru podľa čl. 4 ods. 5 Štatútu Výboru		
4.	Jana Kviečinská Ministerstvo spravodlivosti SR	
5.	Martina Matejková Ministerstvo zdravotníctva SR	
6.	Monika Korškošová Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR	 <small>v. n. Klenpová</small>
7.	Radoslav Ragač Ministerstvo kultúry SR	
8.	Oľga Pietruchová Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	
9.	Ondrej Varačka Ministerstvo vnútra SR	
10.	Barbara Illková Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR	

11.	Silvia Porubánová Inštitút pre výskum práce a rodiny	
12.	Jana Mochňacká Národný inšpektorát práce	v.z. Hajdúček Gardecký H ₉ , 2 ✓
13.	Marián Mesároš Slovenské národné stredisko pre ľudské práva	
14.	Katarína Kohýlová kancelária Verejnej ochrankyne práv	
15.	Zuzana Magurová Ústav štátu a práva SAV	
členovia a členky Výboru podľa čl. 4 ods. 6 Štatútu Výboru		
16.	Roman Kollárik Queer Leaders Forum	
17.	Romana Schlesinger Queer Leaders Forum	v.z. K
18.	Július Kolenič Iniciatíva Inakosť	
19.	Andrej Kuruc Iniciatíva Inakosť	
20.	Adriana Mesochoritsová Možnosť voľby	
21.	Barbora Burajová Koordinačno – metodické centrum pre rodovo podmienené a domáce násilie	
22.	Hana Smitková Aspekt	

23.	Jana Jablonická Zezulová Iniciatíva Inakosť	
24.	Peter Varga Občan, demokracia, zodpovednosť	
25.	Christián Havlíček TransFúzia	v.z.
26.	Iveta Chovancová OZ Odysseus	v.z.
prizvaní podľa čl. 4 ods. 7 Štatútu Výboru		
1.	Marián Filčík tajomník Rady vlády pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť	
2.	zástupca výboru NR SR pre ľudské práva a národnostné menšiny	
prizvaní podľa čl. 4 ods. 8 Štatútu Výboru		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		

d'alší přítomní

1.	DANASRPODORA' MEVAEZ SE	
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		